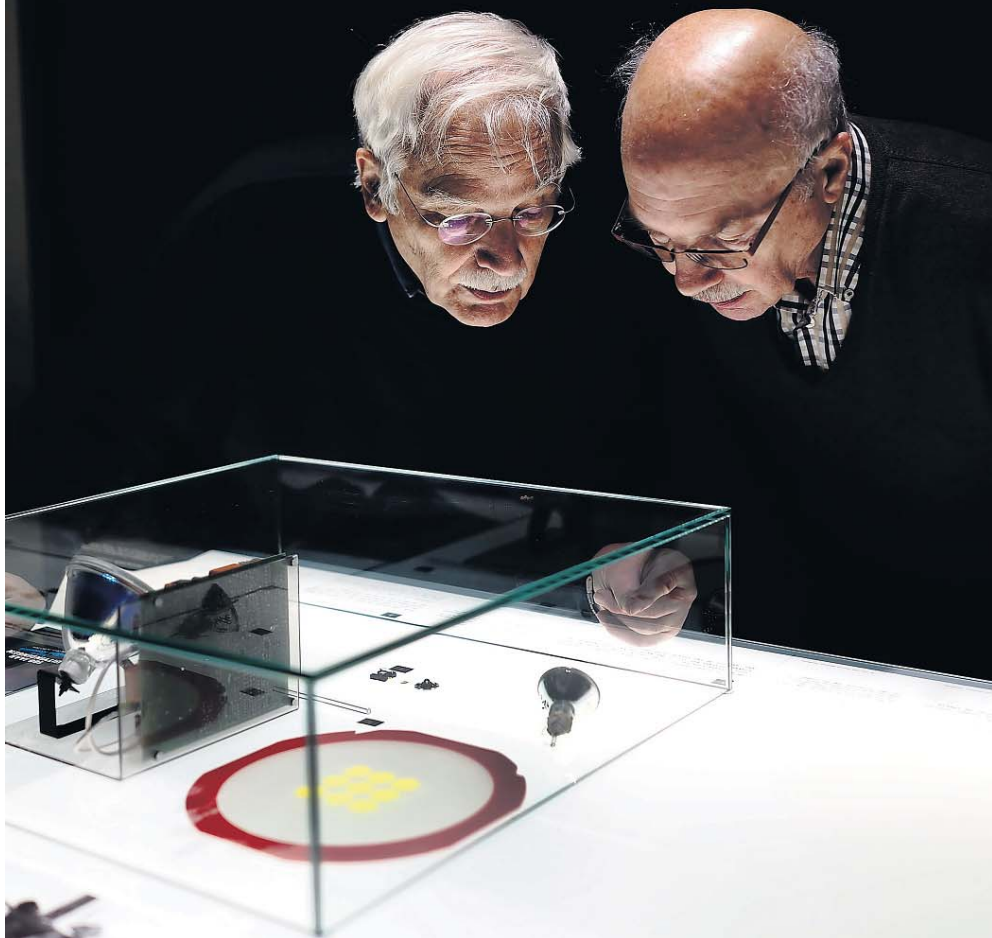

Smullen voor techneuten

▲ Foto's: Rien Zilvold

EXPOSITIE 100 JAAR PHILIPSUITVINDINGEN

Het Leidse museum Boerhaave neemt de succesnummers (en enkele missers) van een eeuw Philips Research Lab onder de loep. Door Evelien Baks

Enig idee waarom het vertrouwde cd-schijfje een diameter van precies twaalf centimeter heeft? Als hij kleiner zou zijn geweest, wat Philips eigenlijk wilde, zou het onmogelijk zijn om de gehele Negende Symfonie van Beethoven erop te persen. Dus gingen de ingenieurs uit Eindhoven voor die eis van de baas van *concullega* Sony door de knieën en werden speeltijd en omvang van de compact disc met ongeveer een derde opgerekt.

Natuurwetenschappelijk museum Boerhaave fileert op zijn nieuwe tentoonstelling *100 Jaar Uitvindingen, Made by Philips Research* niet alleen haarfijn de finesses van de beroemde succesnummers uit de Philips-elektronica-keuken, maar zet ook de bloopers in de spotlights. Zo vergaloppeerden de nazaten van oprichter Gerard Philips zich volledig met het gedroomde paradejaar Video 2000. De consument serveerde de dubbelzijdig afspeelbare cassette af als te ingewikkeld, waarmee deze technologische vooruitgang voortaan alleen nog in de eigen boeken bejubeld zou worden.

De memorabele hoogstandjes uit de afgelopen eeuw die het megacarcen van laatste stamvader Frits internationaal op de kaart hebben gezet, staan in Leiden als kroonjuwelen onder glas te kijk. Daaronder het uit 1927 daterende ontvangsttoestel dat hele volksstammen met rode oortjes aan zich hield gekluisterd.

Een onbetwiste hit uit het in 1914 als Natuurkundig Laboratorium gestarte onderzoekscentrum is natuurlijk het cassettebandje. Hoeveel tape is er in de vorige eeuw niet afgedraaid? Mede dankzij Polygram, die zo'n beetje de hele muziekgeschiedenis op voorbespeelde chroomdioxidebandjes zette.

Het overzicht is smullen voor iedere techneut, verzamelaar en muziekliefhebber. Likkebaardend langs oude radios, het eerste kijktel met zijn ienemnie 22 centimeter beeldbuis, het geelzuchtdekenje met ingenaide warmtelampjes, een spaarlamp uit de oude doos, het scheermartelwerktuig Epilady en de snoezige robot iCat, zogezegd de Philips-tegenhanger van de Furby.

En omdat we hier met uitvinders te maken hebben, wordt het museumpubliek meteen maar ingezet voor een nieuw onderzoek. Weet dat alles wat je met de gratis uitgedeelde supersonische tablet op deze tentoonstelling doet, genadeloos wordt geregistreerd door de mannen en vrouwen van het Research Lab.

Het ding reageert op sensors die in de buurt van de uitvindingen hangen. Bedoeling is dat je antwoord geeft op de vragen die op het schermje verschijnen, zodat je nog meer te weten komt over de apparaten. Wie weet lopen we dankzij dit *intelligence light*-fenomeen over enige tijd in alle musea op deze manier rond.

Tentoonstelling
100 Jaar Uitvindingen, Made by Philips Research. Te zien t/m 26 oktober 2014 in Museum Boerhaave, Lange Sint Agnietenstraat 10, Leiden. Zie ook: www.museumboerhaave.nl.

